

Brüsszel, 2013.9.17.
C(2013) 6159 final

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2013.9.17.)

a Szlovákia és Magyarország közötti rendszerösszekötő földgázvezetékeknek a 2009/73/EK irányelv 9. cikkében előírt tulajdonjogi szétválasztási szabályok alóli mentességéről

CSAK A MAGYAR NYELVŰ SZÖVEG HITELES

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2013.9.17.)

a Szlovákia és Magyarország közötti rendszerösszekötő földgázvezetékeknek a 2009/73/EK irányelv 9. cikkében előírt tulajdonjogi szétválasztási szabályok alóli mentességéről

CSAK A MAGYAR NYELVŰ SZÖVEG HITELES

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a gépekről szóló 2009/73/EK irányelvre¹ és különösen annak 36. cikkére,

mivel:

1. Az eljárás

- (1) 2012. december 14-én a Magyar Gáz Tranzit Zrt. (a továbbiakban: MGT), a Szlovákia és Magyarország közötti rendszerösszekötő földgázvezeték magyarországi szakaszának projektgazdája arra vonatkozó kérelmet nyújtott be a Magyar Energia Hivatalhoz (jelenlegi neve: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal), hogy a csővezetékét 25 évre mentesítse a tulajdonjog szétválasztási szabályok alkalmazása alól, különösen a földgázpiaci irányelv 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját átültető nemzeti rendelkezések (azaz a 2008. évi XL. törvény 121/H. § (1) bekezdésének b) és c) pontja) alól.
- (2) A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: MEKH) 2013. április 29-én értesítette az Európai Bizottságot arról az előzetes határozatáról (a továbbiakban: a mentességet megadó határozat²), amely szerint az MGT-t mentesíti a fent említett tulajdonjogi szétválasztási szabályok alkalmazása alól.
- (3) 2013. május 22-én a Bizottság értesítést tett közzé, amelyben tájékoztatta a lakosságot a fenti értesítésről, és felkérte a harmadik feleket, hogy 2013. június 5-ig küldjék meg bármely, a tárgyra vonatkozó észrevételüket. Nem érkezett ilyen észrevétel.
- (4) 2013. június 19-én a Bizottság kiegészítő információkat kért a MEKH-től, amelyeket a MEKH 2013. július 12-én és július 16-án adott meg. Ez az információkérés a Bizottság határozathozatalára rendelkezésre álló kéthónapos határidőt a földgázpiaci irányelv 36. cikke (9) bekezdésének megfelelően szeptember 17-ig meghosszabbította.
- (5) A Bizottság szolgálatai és a MEKH július 18-i találkozásuk alkalmával megtárgyalták az ügyet.

2. A projekt leírása

- (6) Megépülése után a rendszerösszekötő 114 km hosszú lesz, és a jelenlegi szlovák és magyar gázszállító rendszereket köti majd össze. Ez lesz az első rendszerösszekötő a két ország között. A rendszerösszekötő Vel'ké Zlievictől (Szlovákia) – a szlovák-magyar határt Balassagyarmatnál (Magyarország) átlépve – Gödöllőn keresztül

¹ HL L 211., 2009.8.14., 94. o.

² Hivatkozási szám: FEO_02_2013/(FEO-16/2013; FEO-224/2012)

Vecsésig húzódik, ahol rácsatlakozik a magyar rendszerre. Mintegy 20 km hosszú szakasza fog futni szlovák területen, míg a magyar szakasz 94 km hosszú lesz.

- (7) A rendszerösszekötő 75 bar nyomású kétirányú csővezeték lesz, amelynek kapacitása 5 milliárd m³/év vagy 14 millió m³/nap. A rendszerösszekötő várhatóan 2015. január 1-jén kezdi meg működését. A beruházás teljes összege a határ mindkét oldalán együttesen mintegy 150 millió eurót tesz ki. A 2015-ben Magyarországra irányuló várható teljes importkapacitáshoz viszonyítva a rendszerösszekötő mintegy 15 %-ot képvisel.
- (8) A rendszerösszekötő két egymástól független projekt keretében a határ két oldalán más-más szállításirendszer-üzemeltető fejlesztésével készül. Szlovákiában a jelenlegi szállításirendszer-üzemeltető, az eustream a.s. a tulajdonos és a fejlesztő, míg a magyar szakasz fejlesztője és tulajdonosa egy újonnan létrehozott vállalat, az MGT.
- (9) Az MGT tulajdonosai az állami tulajdonban lévő magyar villamosenergiái inkumbens vállalat, az MVM Magyar Villamos Művek Zrt. (a továbbiakban: MVM) (49,983 %), az állami tulajdonban lévő magyar fejlesztési bank, az MFB Invest Befektetési és Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MFB) (49,983 %) és Hévíz város önkormányzata (0,034 %). Az MVM egy vertikálisan integrált, a villamos energia termelésében, szállításában és ellátásában érintett vállalkozás, Magyarország legnagyobb villamosenergia-termelője és nagykereskedője. Ezenfelül tulajdonosa a Mavir Zrt-nek, Magyarország egyetlen villamosenergia-szállítási rendszerének. Azt követően, hogy tulajdonába került az E.ON Földgáz Trade Zrt. és az E.ON Földgáz Storage Zrt., az MVM Magyarország meghatározó gázimportőre és tárolási szolgáltatást nyújtója lett. Az MGT két fő tulajdonosának, az MVM-nek és az MFB-nek a közös irányítása alatt áll. A közgyűlés minden határozatát a leadott szavazatok 90 %-os többségével kell meghozni.
- (10) A rendszerösszekötő fontos része lesz az észak-déli gázfolyosónak; a magyar szakasz az európai energiaügyi gazdaságélénkítő program (EEGP) részéről 26,7 millió eurós támogatásban részesül, amely a teljes beruházási költség körülbelül 20 %-át teszi ki.

3. A projekt háttere

- (11) A Szlovákia és Magyarország közötti rendszerösszekötő projektről eredetileg 2009 júniusában állapodott meg az eustream és az FGSZ Zrt., a magyarországi nagynyomású földgázvezeték-rendszer üzemeltetője.
- (12) Mivel két egymást követő Open Season pályázati felhívás sem vonzott a szállítók részéről elegendő kötelező érvényű érdeklődést, 2011-ben az FGSZ visszavonult a projektől. A magyar kormány ezt követően az OVIT-ot az MVM kivitelező és karbantartó leányvállalatát bízta meg a projekt ideiglenes átvételével. 2012. január 1-jén megalapították az MGT-t, amely átvette a projektet az OVIT-tól, és azóta dolgozik a fejlesztésén.

4. A bejelentett határozat

- (13) A bejelentett, mentességet megadó határozat 25 éves időszakra engedélyezi az MGT számára a tulajdonjog szétválasztási szabályok alkalmazása alóli mentességet. A határozat mentességet biztosít a 2008. évi XL. törvény (a földgázellátásról szóló törvény) 121/H. § (1) bekezdésének b) és c) pontja alól az alábbi feltételek mellett:
 - a) az MGT Zrt. Igazgatóságában és Felügyelőbizottságában nem lehet tag ugyanazon személy, aki az MVM Csoport termeléssel és kereskedelemmel foglalkozó társaságának Igazgatóságában és Felügyelőbizottságában is tag;

- b) egyetlen társaság sem jogosult a csővezeték import betáplálási pontján (Balassagyarmat) rendelkezésre álló összkapacitás 25 %-ánál több kapacitást lekötni; Amennyiben ez a rendszerösszekötő alulkihasználtságát eredményezné, a MEKH mentességet engedélyezhet e feltétel teljesítése alól;
- c) az MGT a döntéshozatali struktúráját úgy alakítsa át, hogy a Közgyűlés hatáskörébe tartozó minden döntés az MVM és az MFB (legtöbb részesedéssel rendelkező részvényes) konszenzusán alapuljon;
- d) a mentesség a rendszerösszekötő kereskedelmi üzemének kezdetétől, azaz 2015. január 1-jétől számított 25 évre szól. A MEKH a kereskedelmi célú működés megkezdését követően ötévente felülvizsgálja a HU–SK csővezeték-beruházás megtérülését. Amennyiben a MEKH azt állapítja meg, hogy a beruházás megtérült, a mentességet megadó határozatot visszavonja;
- e) az MGT a MEKH-et az alábbiakról tájékoztatja:
 - az MGT tulajdonosi szerkezetében bekövetkező minden változás,
 - a kompetitív kapacitásallokációs eljárások körülményei és eredménye,
 - és minden olyan változás, amely a mentesség feltételeinek újbóli vizsgálatát szükségessé teheti.

5. A mentesség feltételeinek értékelése

(14) A Szlovákia és Magyarország közötti rendszerösszekötő projekt a földgázpiaci irányelv 36. cikke (1) bekezdésének megfelelően jelentősebb új gázipari infrastruktúrának minősül, figyelembe véve a „rendszerösszekötő” 2. cikk 17. pont szerinti fogalm meghatározását. A rendszerösszekötő a két ország közötti határt Balassagyarmat magyar város közelében fogja átlépni. A rendszerösszekötő egyedüli célja a jelenlegi szlovák és magyar gázszállító rendszerek összekötése. 114 km-es hosszával és 150 millió eurós beruházási összegével jelentős beruházásnak minősül. Magyarország irányában évente 5 milliárd m³ földgáz szállítását tudja ellátni. Szállítási kapacitása az ország teljes földgáz-behozatali kapacitásának mintegy 15 %-át fogja kitenni.

5.1. A mentesség 36. cikk szerinti feltételei

5.1.1. *A beruházásnak a gázellátásban kialakuló versenyt és a gázellátás biztonságát kell növelnie*

5.1.1.1. *A verseny növelése*

(15) A MEKH véleménye szerint a rendszerösszekötő növeli a magyar piaci szereplők hozzáférését a versenyképes árú nyugat-európai azonnali (spot) gázpiacokhoz. A Magyarország és Ausztria közötti, már meglévő gázvezeték kapacitását növelve a Szlovákia és Magyarország közötti gáz-rendszerösszekötő lehetővé teszi a magyar piac számára, hogy az ellátást majdnem kizárólag a nyugat-európai piacokról biztosítsa. Ez versenyhelyzeti nyomást fog gyakorolni az orosz gázkínálatra, amelynek ára jelenleg magasabb, mint az alternatív forrásokból származó gáz ára. Hosszabb távon a gázvezeték hozzáférést fog biztosítani a tervezett lengyelországi LNG-terminálhoz.

(16) Ezzel egyidejűleg a csővezetéknek a magyarországi gázellátásra gyakorolt előnyös hatása csak akkor biztosított, ha az nem erősíti a piaci erőfölényt. A bejelentő hatóság által szolgáltatott információk alapján a csővezetékhez való hozzáférés teljes körűen szabályozott lesz, ami megkülönböztetéstől mentes és átlátható hozzáférést biztosít

minden rendszerhasználó számára. Ugyanakkor a jelenlegi erőfőlény megerősödésének és új erőfőlény kialakulásának megakadályozása érdekében a MEKH előírta, hogy a rendszerhasználók közül egyik sem foglalhatja le a csővezeték rendelkezésre álló behozatali belépő kapacitásának több mint 25 %-át.

- (17) A Bizottság egyetért a MEKH értékelésével abban, hogy különösen mivel a csővezeték nem vonták ki a harmadik fél szabályozott hozzáférésre vonatkozó szabályok hatálya alól, a szabályozott hálózati hozzáférésnek lehetővé kell tennie, hogy a kapacitások kijelölése megkülönböztetéstől mentes módon történjen. A magyar piaci versenyre való tekintettel azonban szükség van bizonyos kiegészítő biztosítékokra, mint például a kapacitáskorlátokra. A Bizottság véleménye szerint nem tisztázott, hogy a mentességet megadó határozatban megfogalmazott feltételt miért alkalmazzák az összes rendszerhasználóra anélkül, hogy különbséget tennének a piaci erőfőlényrel rendelkező és nem rendelkező piaci szereplők között. A mentességet megadó határozat csak azt jegyzi meg, hogy *„Ez a követelmény [vagyis a 25 %-os korlát] nemcsak a jelenlegi, erőfőlényrel rendelkező szerződő felek kapacitáslekötését korlátozza, hanem minden, kapacitást lekötni szándékozó piaci szereplőt. Ha a piaci erőfőlényrel nem rendelkező piaci szereplők az erőfőlényt meghaladó piaci részesedéshez jutnának, megnőne a verseny a korábbi, jelentős piaci hatalommal rendelkező szereplőkkel.”*
- (18) A Bizottság e tekintetben úgy véli, hogy domináns vállalkozásnak csak a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokat indokolt tekinteni, és csak ezek lekötéseit indokolt korlátozni. A többi (piaci főlényrel nem rendelkező) vállalkozás lekötéseinek korlátozása megakadályozza, hogy ezek a vállalkozások a lehető legnagyobbra növeljék piaci részesedésüket, ezért a piaci verseny szempontjából hátrányos. Ezenfelül a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a magyarországi gázellátási piac több részpiacből áll, amelyeken különböző mértékű a piac koncentrátsága. Előfordulhat, hogy minden kapcsolódó részpiacon (pl. upstream, kiskereskedelmi, nagykereskedelmi) más-más vállalkozás rendelkezik erőfőlényrel, tehát több vállalkozás is meghatározó pozícióban van. Ennek megfelelően a piaci erőfőlény fogalom meghatározásának biztosítania kell, hogy minden olyan vállalkozás egyénileg vagy kollektíven domináns vállalkozásnak minősüljön, amely bármely kapcsolódó részpiacon jelentős piaci erővel rendelkezik.
- (19) A mentességet megadó határozat előírja, hogy amennyiben a kapacitáskorlát alkalmazása a csővezeték behozatali kapacitásának alulkihasználtságával járna, adott esetben a MEKH a rendszerhasználó kérésére bizonyos feltételekkel mentességet engedélyezhet a kapacitás korlátozása alól. A Bizottság egyetért e megfontolással, feltéve hogy a korlát alóli mentességet csak a MEKH ítélné oda a Gazdasági Versenyhivatallal folytatott konzultációt követően, továbbá hogy ennek adott esetben feltétele a magyar gázpiaci verseny megőrzése. Különösen egy olyan, a gáz felszabadítására irányuló kötelező program elindításának lehetőségét kell megvizsgálni, amely összhangban áll a domináns vállalkozások által a korlát felett lekötött gáz mennyiségével és lehetővé teszi, hogy a korlát feletti gázt a piacon nyílt, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárással ajánlják.

5.1.1.2. Az ellátás biztonságának fokozása

- (20) A MEKH kijelenti, hogy a rendszerösszekötő mind Szlovákiában, mind pedig Magyarországon fokozza az ellátás biztonságát. Ez nemcsak a nyugat-európai gázpiacokhoz biztosít további hozzáférést, hanem új szállítási útvonalakat nyit meg, és ezáltal diverzifikáltabbá teszi a szállítási csatornákat. Ezenfelül a rendszerösszekötő

egy szélesebb csővezetékrendszer része lesz, ami lehetővé teszi a gáz észak-déli tengely mentén történő mozgását, ezáltal Horvátország piacait Lengyelország piacaival kötné össze.

- (21) A MEKH az is kijelenti, hogy a rendszerösszekötő elősegíti azt, hogy a teljes magyar gázrendszer jobban teljesítse a 994/2010/EK rendelet³ N–1 elvét, amely arra vonatkozik, hogy az egyetlen legfontosabb gázinfrastruktúra kiesése esetén a fennmaradó infrastruktúra képes legyen a rendkívül magas gázkereslet kielégítésére is. A csővezeték révén a jelenlegi N–1 érték 12 százalékponttal nő és lehetővé teszi azt, hogy a teljes magyar gázrendszer a csúcsigény 124 %-át fedezze.
- (22) Ennek alapján a Bizottság egyetért a bejelentő hatósággal abban, hogy a földgázpiaci irányelv 36. cikke (1) bekezdése a) pontjának a gázellátás biztonságának növelésére vonatkozó követelményei teljesülnek.

5.1.2. *A beruházással kapcsolatos kockázatoknak olyan mértékűnek kell lenniük, hogy a beruházás meg sem valósulna, ha a mentességet nem kapná meg*

- (23) A MEKH kijelenti, hogy a csővezeték a mentesség megadása nélkül nem épülne meg és nem lépne működésbe időben. Ennek oka, hogy az MGT az egyedüli olyan szállítási rendszerüzemeltetési engedéllyel rendelkező vállalat (az FGSZ mellett), amely képes és hajlandó a rendszerösszekötő megépítésére. A projekt megvalósításához bizonyítottan elegendő emberi, technikai és pénzügyi erőforrással rendelkezik, és közös fejlesztési megállapodást kötött az eustreammel, a szlovák szállításrendszer-üzemeltetővel. A bejelentő hatóság szerint a mentesség előnyeinek elbírálásakor egy független pénzügyi befektető bevonásának lehetőségét is mérlegelték. Azonban arra a megállapításra jutottak, hogy egy független fél által történő kivásárlás ebben a szakaszban reálisan nem várható. Ezenfelül a tulajdonjog átruházása – beleértve a pénzügyi megállapodások és a szabályozási eljárások szükséges újratárgyalását – olyan veszélyt jelentene, amely a MEKH szempontjából veszélyeztetné a projekt megvalósulását.
- (24) A megfelelő irányítási rendszerek biztosítása érdekében a MEKH a mentességet biztosító határozatban előírja, hogy az MVM csoporthoz és a MGT-hez tartozó vállalatok végrehajtó- és felügyelőbizottsági tagjai nem lehetnek végrehajtó-, illetve felügyelőbizottsági tagok egy, az MVM csoporthoz vagy az MGT-hez tartozó másik vállalatnál. Noha a Bizottság egyetért abban, hogy szükség van e követelmény betartására, megjegyzi, hogy a gázirányelv 9. cikke (1) bekezdésének d) pontja előírja annak teljesítését és még ennél is széleskörűbb célt fogalmaz meg, miszerint bármely, „termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás” esetében érvényes, így nem korlátozódik az MVM csoportra. Továbbá nem kizárólag a Felügyelőbizottságra és az irányító testületre vonatkozik, hanem a vállalkozásokat jogilag képviselő testületekre is. A kérelmező nem kérte a gázirányelv 9. cikke (1) bekezdése d) pontját a nemzeti jogba átültető intézkedéstől való eltérést, és a MEKH sem biztosított ilyet a mentességet megadó határozatban. Ezért nem világos, hogy a fenti feltétellel miért számolnak. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy ezt a feltételt nem kell bevonnai a mentességet megadó határozatba, mivel az szükségtelenül korlátozza egy olyan jogi követelmény hatókörét, amelyet a mentesség elsősorban nem fed le és ezáltal jogbizonytalanságot okoz. Az MGT-nek teljes mértékben be kell tartania a gázirányelv 9. cikke (1) bekezdése d) pontját a nemzeti jogba átültető rendelkezéseket.

³ HL L 295., 2010.11.12., 1. o.

- (25) Ezenfelül a mentességet megadó határozat megköveteli, hogy az MGT módosítsa a döntéshozatali rendszerét annak érdekében, hogy a közgyűlés hatáskörébe tartozó minden határozatot csak az MVM és az MFB konszenzusával lehessen elfogadni. Ez jelenleg nem biztosított, mivel az MGT szabályzatai előírják, hogy a közgyűlés már akkor határozatképes, ha az érintettek egyszerű többsége jelen van. Ez a szabály azzal járhat, hogy az MVM az MFB hozzájárulása nélkül határozatot hozhat abban az esetben, ha az MFB nincs jelen a közgyűlésen.
- (26) A Bizottság ezért egyetért a MEKH azon feltételével, amely megköveteli az MGT döntéshozatali rendszerének módosítását.
- 5.1.3. *Az infrastruktúra tulajdonosa olyan természetes vagy jogi személy kell hogy legyen, aki/amely legalább társasági formáját tekintve elkülönül azoktól a rendszerüzemeltetőktől, akiknek a rendszerébe az új infrastruktúra beépül*
- (27) A Szlovákia és Magyarország közötti rendszerösszekötő gázvezeték tulajdonosa az MGT lesz, amely független és elkülönül az FGSZ-től, Magyarország egyetlen gázszállító rendszerének tulajdonosától és üzemeltetőjétől. A rendszerösszekötő ehhez a rendszerhez a tervek szerint a vecsési alállomáson csatlakozik.
- (28) A Bizottság ezért egyetért a bejelentő hatósággal abban, hogy a földgázpiaci irányelv 36. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott követelmények teljesülnek.
- 5.1.4. *az infrastruktúra használóira díjat kell kivetni*
- (29) A bejelentő hatóság állítása szerint az MGT nem igényelt mentességet a harmadik személyek hozzáférése és a díjakra vonatkozó szabályok alól. A mentességet megadó határozat alapján a csővezeték használói az infrastruktúra használatáért a Magyarországon alkalmazott, szabályozott hálózati díjakat fogják fizetni.
- (30) Ennek fényében a földgázpiaci irányelv 36. cikke (1) bekezdésének d) pontjában előírt követelmény teljesül.
- 5.1.5. *A mentesség nem lehet hátrányos hatással a versenyre, illetve a gáz belső piacának hatékony működésére, vagy annak a szabályozott rendszernek a hatékony működésére, amelyre az új infrastruktúra rácsatlakozik*
- (31) A bejelentő hatóság állítása szerint a csővezeték mentesítése a tulajdonjogi szétválasztásra vonatkozó szabályok alól várhatóan nem lesz káros hatással a versenyre vagy a belső piac hatékony működésére. Ennek oka, hogy a csővezeték a harmadik személyek hozzáférése vonatkozóan előírt szabályokat és szabályozott hálózati díjakat alkalmaz. Ezek a szabályok a tervezett 25 %-os kapacitáskorláttal összefüggésben biztosítják, hogy a verseny ne torzuljon. A mentességi határozat ezenfelül megjegyzi, hogy mivel az MVM a nagykereskedelmi földgázpiacon alacsony részesedéssel rendelkezik, valószínűleg nem tudja kizárni az upstream és a downstream piacokat. A kizárási hatás lehetőségét tovább csökkenti az a tény, hogy ez a csővezeték a csővezetéken keresztül történő teljes magyar importkapacitásnak csak a 15 %-át teszi ki.⁴
- (32) A Bizottság megjegyzi, hogy az MVM 2013 márciusában megvásárolta az E.ON magyar nagykereskedelmi és kiskereskedelmi földgázüzletágát, beleértve az olyan kapcsolódó szolgáltatásokat is mint például a tárolás⁵. Ennek következtében az MVM Magyarország elsős számú földgáz-ellátójává válik, amely a magyar nagykereskedelmi

⁴ A mentességet megadó határozat 14. oldala.

⁵ <http://www.eon-foldgaz-trade.com/media/sajto/sajtokozlomenyek/alairtak-az-e-on-foldgaz-trade-es-az-e-on-foldgaz-storage-adasveteli-szerzodeset>

gázpiacok 60-65 %-os piaci részesedésével rendelkezik – a villamosenergiapiacra betöltött jelenlegi domináns pozíciója mellett⁶. Várható, hogy ennek a jelentős upstream, előállítási, tárolási és szállítási eszközöket ellenőrző integrált vállalatnak az erőfölénye a jövőben tovább erősödik, amely vállalat egyúttal a kormányzati energiapolitika⁷ alkalmazásának kiválasztott eszköze.

- (33) A Bizottság megjegyzi azt is, hogy bár a rendszerösszekötő Magyarország teljes gázbehozatali kapacitásának csak 15 %-át teszi ki, a versenyképes árú nyugat-európai gázpiacokról 5 milliárd m³/év gáz szállítását is el tudja látni (ami kevéssel alacsonyabb Magyarország 2012. évi összes gázfogyasztásának a felénél), így jelentős gázipari infrastruktúrájának minősül. Az ilyen eszköz technikai és piaci működésének ellenőrzése egy, a gáz- és villamosenergiapiacra kereskedelmi érdekeltséggel rendelkező meghatározó szereplő által – még szabályozott hálózati hozzáférési szabályok alkalmazása mellett is – az upstream piac kizárásához vezethet.
- (34) Ezért lényeges, hogy kiegészítő korrekciós intézkedések legyenek érvényben, amelyek biztosítják, hogy a kapacitások elosztása és a csővezeték működése az MVM üzleti érdekeitől függetlenül történik. Az intézkedésekbe bele kell foglalni, hogy egy, nem az MVM irányítása alá tartozó minősített szállítási rendszer-üzemeltető (pl. az FGSZ, mint a teljes magyar gázszállító rendszer üzemeltetője) kezeli a kapacitások elosztását, beleértve a nominálásokat és a csővezetékhez való hozzáigazítást. A szállítási rendszer-üzemeltető felelős a csővezeték működéséért is – beleértve a kiegyensúlyozást és a karbantartást –, valamint a csővezeték működésének fejlesztésével összefüggő döntéshozatalért. A Bizottság úgy véli, hogy az ilyen intézkedések szélesebb piaci szemszögből tekintve is előnyösek, mivel biztosítják, hogy a szállítók a magyar szállítórendszer használata esetén továbbra is egyetlen kapacitásleköltési és kijelölési eljárásban vegyenek részt. Ez biztosítaná, hogy a tranzakciós költségek szükségtelenül ne nőjenek, és a piaci hatékonyság ne csökkenjen a csővezeték független üzemeltetése által.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Bizottság felkéri a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt, hogy a 2009/73/EK irányelv 36. cikke (9) bekezdése alapján módosítsa a Bizottságnak 2013. április 29-én bejelentett határozatát a következő cikkeknek megfelelően.

2. cikk

A mentességet megadó határozatból törölni kell az arra vonatkozó feltételt, hogy az MGT Zrt. Igazgatóságában és Felügyelőbizottságában nem lehet tag az a személy, aki az MVM Csoport termeléssel és kereskedelemmel foglalkozó társaságának Igazgatóságában és Felügyelőbizottságában is tag.

3. cikk

A kapacitásleköltés korlátainak meghatározásához kapcsolódó feltétel a mentességet megadó határozat 2. pontjának megfelelően biztosítja, hogy:

⁶ http://www.mekh.hu/gcpdocs/200807/kt_nagyker_hatterv_20080702_vegleges_.pdf

⁷ Nemzeti Energiastratégia 2030

<http://www.kormany.hu/download/4/f8/70000/Nemzeti%20Energiastrat%C3%A9gia%202030%20teljes%20v%C3%A1ltozat.pdf>

- a) egyetlen olyan vállalkozás sem jogosult a mentességet megadó határozatban előirányozottnál (vagyis a rendszerösszekötő import betáplálási pontján rendelkezésre álló teljes kapacitás 25 %-ánál) nagyobb mennyiségű kapacitást lekötni, amely az EUMSZ 102. cikke értelmében a gázágazat magyarországi kínálati termékpiacán vagy a magyar piacnak gázt kínáló upstream piacon erőfölénnyel rendelkezik, e kapacitáskorlát kiszámításánál az egyazon vállalkozáscsoporthoz tartozó vállalkozásokat együttesen kell figyelembe venni,⁸
- b) a piaci erőfölénnyel nem rendelkező vállalkozások kapacitáslekötéseit nem korlátozzák,
- c) ha a más felek részéről mutatkozó érdeklődés elégtelensége miatt a kapacitáskorlát a meglévő kapacitás kihasználatlanságát eredményezi, a korlát alóli mentességet csak a MEKH ítéheti meg a Nemzeti Versenyhivatallal folytatott konzultációt követően és amelynek adott esetben feltétele a magyar gázpiaci verseny megőrzése. Különösen egy olyan, a gáz felszabadítására irányuló kötelező program lehetőségét kell megvizsgálni, ahol a korlát csak abban az esetben léphető át, ha az érintett fél a 25 %-os korlát felett általa lekötött kapacitásnak megfelelő mennyiségű gázt nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes módon a MEKH engedélyével felajánl. A gáz mennyiségének felszabadítását megfelelő kapacitásfelszabadításnak kell kísérnie.

4. cikk

A mentességet megadó határozat előírja azt a feltételt, hogy a rendszerösszekötő magyar szakaszának kapacitásait ne az MGT, hanem egy, nem az MVM irányítása alá tartozó minősített szállításirendszer-üzemeltető ossza el olyan megállapodások keretében, amelyeket általánosan alkalmaz a kapacitások magyar rendszerben történő elosztására. Ezenfelül a szállításirendszer-üzemeltető feladatai közé kell tartoznia a következőknek:

- a) díjak beszedése a csővezeték használatáért, adott esetben beleértve az árverésből származó bevételeket,
- b) a nominálások kezelése és a csővezetékhez való hozzáigazítása,
- c) a csővezeték műszaki karbantartása,
- d) a csővezeték kapacitásának fokozásával összefüggő döntések meghozatala,
- e) és a rendszer üzemeltetése, beleértve a kiegyensúlyozást, a mérést és a rendszerhasználók számláinak egyeztetését.

A mentességet megadó határozat azt is biztosítja, hogy amennyiben az a) pontban említett díjak nem elegendőek ahhoz, hogy a szállításirendszer-üzemeltetőnek az e cikkben meghatározott kötelezettségeit teljesítse, a különbség kiegyenlítése érdekében a szállítási rendszer használóitól kiegészítő díjak beszedésére jogosult.

5. cikk

A 2009/73/EK irányelv 36. cikkének (9) bekezdésével összhangban a mentességet megadó határozat Bizottság általi jóváhagyása az elfogadását követően két év elteltével hatályát veszti abban az esetben, ha az infrastruktúra megépítése eddig az időpontig nem kezdődött meg, illetőleg az elfogadását követően öt év elteltével hatályát veszti abban az esetben, ha az

⁸ E határozat alkalmazásában „egyazon vállalkozáscsoporthoz tartozó vállalkozások”: valamennyi olyan vállalkozás, amely közvetlenül vagy közvetve ugyanazon vállalkozások vagy személyek ellenőrzése alatt áll,

infrastruktúra eddig az időpontig nem állt üzembe, kivéve, ha a Bizottság úgy határoz, hogy a késedelem a mentességet kapott személyen kívül álló jelentős akadályok következménye.

6. cikk

E határozat címzettje a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal.

Kelt Brüsszelben, 2013.9.17.-én.

*a Bizottság részéről
Neven MIMICA
a Bizottság tagja*

